

بازخوانی یک وقفنامه در خنج فارس

پدیدآورده (ها) : ابونجمی، محمد؛ صادقی، یونس
فقه و اصول :: وقف میراث جاویدان :: تابستان 1395، سال بیست و چهارم - شماره 94

از 141 تا 164

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1127523>

دانلود شده توسط : محمد ابونجمی

تاریخ دانلود : 21/08/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

بازخوانی یک وقفنامه

در خنج فارس

دکتر محمد ابونجم^۱

یونس صادقی^۲

چکیده:

این مقاله، به شرح و معرفی وقفنامه‌ای در جنوب استان فارس در شهر تاریخی خنج پرداخته است. این وقفنامه مربوط به وقف بر بقعه و مسجد شیخ حاجی محمد ابونجم در سنه ۱۱۲۲ هـ.ق می‌باشد که به امضای چهل و شش نفر از معتمدین محلی آن زمان رسیده است. در وقفنامه مذکور، علاوه بر شیخ حاجی محمد ابونجم، از شیخ رکن الدین دانیال و شیخ عبدالسلام نیز ذکری به میان آمده که هر سه از عرفای بنام این خطه می‌باشند. در این نوشتار، ابتدا خصوصیات ظاهری منطقه خنج به بحث گذاشته شده و با ذکر جغرافیای تاریخی آن، بازخوانی این وقفنامه برای اولین بار منتشر می‌گردد.

کلید واژه‌ها:

خنج، فارس، وقفنامه، شیخ حاجی محمد ابونجم.

وقفنامه‌ای در خنج فارس موجود است که مربوط به موقوفات خاندان شیخ ابونجم در خنج بوده و برای اولین بار معرفی می‌گردد. این سند در سال ۱۱۲۲ هـ.ق توسط جعفر بن محمد سهروردی تنظیم شده و به سجل چهل و شش نفر از افراد محلی خنج رسیده است. اصل وقفنامه در مالکیت آقای شیخ عبدالکریم ابونجمی از معتمدین محلی خنج بوده و بازخوانی آن توسط خانواده ایشان انجام گرفته است. عرض تقریبی اصل وقفنامه، ۲۰ سانتی‌متر و طول آن حدود ۲ متر و از جنس کاغذ کاهی می‌باشد. به موجب این وقفنامه توسط واقفان شیخ زین‌الدین و شیخ محمد زمان فرزندان مرحوم شیخ محمود زین‌آبونجمی در حدود سی و دو رقبه در خنج و توابع اطراف آن را وقف بر بقعه و مسجد شیخ حاج محمد ابونجم نموده است. در این وقفنامه از شیخ حاجی محمد ابونجم و شیخ رکن‌الدین دانیال و شیخ عبدالسلام ذکری به میان آمده است که هر سه تن از عرفای بنام این خطه هستند. شیخ دانیال از عرفای قرن هفتم بوده که بنا به گواه کتاب فردوس المرشدیه تمایلاتی به فرقه شیخ ابواسحاق کازرونی داشته است.^۳ بیروان شیخ دانیال تا ملوک هرمز نفوذ داشته و خانقاه‌اش هم اکنون در خنج موجود است.^۴ در قرن هشتم با روی کار آمدن شیخ حاج محمد ابونجم (۷۰۴-۷۸۶ هـ.ق) و طریقه شمسیه خنج، رونق بسزایی می‌گیرد. حتی در قرن نهم بین سال‌های ۸۱۸ تا ۸۳۵ هـ.ق «شاهزاده ابراهیم» سلطان تیموری فارس، سندی را دال بر ریاست طریقت ابونجمی در خنج به فردی به‌نام کاکا سراج‌الدین حسن خنجی به امضاء رسانده است که این امر نشانگر تداوم قدرت «فرقه ابونجمی» در اوایل قرن نهم هجری می‌باشد.^۵ حتی براساس نسخه خطی تذکره ابونجم ما از وارد شدن فردی از افراد خاندان ابونجم به دستگاه سلطان یعقوب آق قوینلو آگاه هستیم که این امر می‌تواند قدرت این خاندان در منطقه را نشان دهد.^۶

دیگری حاجی شیخ عبدالسلام خنجی است که از جمله صلحا و زهاد بنامی

بوده که در اقطار لارستان و بلاد مجاور شهرت کامل داشته است. زمان حیات وی دقیقاً معلوم نیست ولی بنا به شواهدی قبل از خاتمه نیمه اول قرن هشتم هجری وفات یافته است.^۷

برای آشنایی خوانندگان با خنج ابتدا به شرحی از جغرافیای تاریخی خنج پرداخته خواهد شد سپس در ادامه، اصل وقفنامه با تصاویر صفحات ابتدایی و انتهایی درج شده است.

جغرافیای تاریخی خنج:

خنج، شهری در جنوب فارس در منطقه لارستان است. شکل نوشتاری این شهر در منابع به صورت‌های «هنگ»، «هونج»^۸، «خنج بال»^۹، «خنج وفال»^{۱۰} و «خنک»^{۱۱} بوده است. اما امروزه نام این شهر به صورت خنج کاربرد دارد.^{۱۲} در مورد وجه تسمیه آن دو نظر متفاوت وجود دارد. حسینی فسایی، خنج را در اصل خَنگ به معنای گوشه و بیغوله دانسته که در طی زمان گاف به جیم تبدیل شده و در نهایت خُنج نامیده شده است.^{۱۳} نظر دیگر این که صورت اولیه این اسم، «هنگ» بوده است اما به مرور زمان به «هنج»، «خنک» و «خنج» تبدیل یافته است.^{۱۴} در تذکره‌های قدیمی تعبیر «کنج خنج» به کار رفته است و در زبان محلی رایج در منطقه لارستان، کنج به معنای زاویه و خانقاه به کار برده می‌شود. از این رو به دلیل رواج تصوف و خانقاه‌ها و زاویه‌های متعدد در خنج پس از قرن ششم هجری، خنج به معنای گوشه نشینی و زاویه نیز در نظر گرفته شده است.^{۱۵} همچنین معنای شادی و جشن برای خنج با واقع شدن آن در مجاورت روستای «سده» در ۵ کیلومتری شمال خنج مطابقت دارد، چرا که جشن سده در محل این روستا برگزار می‌شده و احتمال دارد که نام خنج نیز به این منظور به کار رفته باشد.^{۱۶} خنج مرکز بخشی است به همین نام که در ابتدای دشتی نسبتاً وسیع در کوهپایه‌های زاگرس جنوبی قرار گرفته است. فاصله آن تا خلیج فارس، ۹۰ کیلومتر و ارتفاع آن از سطح دریا ۱۰۴۴ متر می‌باشد.

شهر خنج در ۲۷ درجه شمالی و ۵۲ درجه شرقی واقع شده و حدود آن از شمال به «قروکارزین»، از مشرق به «جویم» و «اوز» و از جنوب به «علامرودشت» می‌رسد. این شهر در راه اصلی شیراز به لار و در فاصله ۱۰۶ کیلومتری شهرستان لار قرار گرفته است.^{۱۷} به دلیل وجود خانقاه و بناهای تاریخی متعدد شهر خنج، همواره بحث وقف از طرف بزرگان شهر رواج داشته است. که این وقف‌ها بر این ابنیه‌ها صادر می‌گشته است. از جمله این وقفنامه که در آن علاوه بر مسائل اقتصادی بعد مذهبی و مشاهیر خنج در آن چشمگیر است. در ادامه اصل وقفنامه ارائه می‌گردد.

اصل وقفنامه:

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الواقف على السرائر المطالع بمكنونات الضمائر تقدسين جنابه عن الشبيه
و النظير و الصلوة و السلام على من قابل اسرار النبوة و الرسالية سيدنا المصطفى
البشير النذير و على آله و اصحابه و سلم تسليماً كثيراً كثيراً.

اما بعد باعث بر تحرير اين كلمات شريعت فرجام دال و حاکی بر اين است
آنکه في يوم الخميس ربيع المولود ۱۸ سنه ۱۱۲۲ حاضر دار الشرع انور مطاع لازم
الاتباع گردیدند جنابان عمدة الانجaban سلاله المشايخان العظام شيخ زين الدين و
شيخ محمد زمان ابناء المرحوم شيخ محمود شيخ زيناء ابونجمی خنجی در حالت
صحت نفس و کمال عقل بالطوع و الرغبة دون الاكراه و الاجبار در ایامی که
تصرفات شرعی از ایشان مستحکم و جاری بود و در ید تصرفات خود داشتند و
مالک بودند.

از املاک و اموال بتمامه و کماله و آنچه از املاکات محسوب است که از والد
ماجد خود بایشان انتقال یافته بود و آنچه از حقوق الارث بایشان منتقل شده و آنچه
از هرجا اتباع نموده‌اند مجموعاً موجب بیان است.

از توابعات مزرعه جات مشهور به افزر نخستین از مزرعه منگویه ۳ رشته است

یکی مشهور به انجیری و یکی مشهور به رودبال و یکی هم به منگنویه بحساب ۶ دانگ است ۲ دانگ از سابقاً میر ابو جعفر وقف نموده است بر بقاع و مسجد حضرت قطب العارفين شيخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره العزيز و ۴ دانگ دیگر هم مرحوم سعيد سلاله النجباء العظام الشیخ محمد ابن المرحوم المغفور السعيد الكرام شيخ محمود ابن الشیخ الاعظم الحاج عبدالله ابونجم الخنجی از اولادان امراء العظام میر ابو جعفر و میر محمد کاظم ابتیاع نموده است.

از مزرعه مشهور بشرف خلیل ۳ رشته است یکی مشهور است به ترک امیر و یکی شمس آباد، ترک امیر انتقالی شيخ محمود است و شمس آباد هم نصف آن وقف است بر بقاع و مسجد حضرت قطب العارفين حاجی شيخ محمد واقع ۱۹ است در بلده خنج و نصف دیگر هم ابتیاع شيخ ابوعلی ابونجمی است موجب مستندات قدیم که اباً اجداداً در دست دارند و شرف خلیل ۶ دانگ است ۲ دانگ آن وقف است بر بقاع و مسجد حضرت قطب العارفين شيخ حاجی امین الدین عبدالسلام قدس الله سره واقعه در بلده خنج و ۲ دانگ آن ابتیاعی شيخ زین الدین است و ۲ دانگ دیگر با خود امراء است.

از مزرعه مرند و ابدان از ۲ رشته هر یک کل با توابعات از اراضی و صحاری موجب قوالجات ۲۰ قدیم از حضرات امرای العظام میر حسینی و میر محمد مالک خرید شده است مع طاحونین که متعلقه بمزرعه ابدان و مرند است در مبلغ یکصد و هفده ریال ابتیاع شيخ محمد زمان است.

از مزرعه مشهور به نیمده شرقی رودخانه قطبی جبال واقع است از سابق از اولادزادگان شاه سندن که مدفن و مرقد آن بزرگوار در زیر گردنه واقع است و بقعه اش برپاء است نصف مزرعه مزبوره ۲۱ موقوفه نموده اند بر بقعه و مسجد حضرت قطب العارفين سراج الملة و الدین حضرت شيخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره العزيز واقعه در بلده خنج و نصف دیگر هم از قدیم موقوف است بر بقعه و مسجد حضرت شيخ حاجی امین الدین عبدالسلام قدس الله سره العزيز که

بجهت مصارف مسجد و امام مسجد آنچه از مزرعة و نخيلة عايدة شود صرف نمايند كه على الدوام تا انقراض عالم برقرار باشد.

از مزرعه مشهور به آب گرم و تنگوره و سمنكان ۸ يك كل مالكي خريد از عمدة الموالى ملاحسين هرمى وراث ملاطالب ملك شيخ علينقى است در هشتاد و ۶ ريال ابتياع شده است بموجب قواله قديم كه در دست دارند.

و از مزرعه تنگواى ۴ يك كل يكصد ۲۰ سهم از مالكي با توابعات از اراضيهاى مزرعه ملك موروثى شيخ محمود زينا است از نخيلات غارسى در تنگواى ده اصله از شرف محمدكلا كلّى و از بذاك ولد حسن ۱۷ اصله واقعه در شبستان و از ملاحسين ملاتقى ۱۷ اصله واقعه در كنار رودخانه آبى در پس گچى.

از مزرعه جات مشهور به كرديل توابع افزر ۳ رشته است زير جبال سياه شرقى و صبوى تنگ مشهور بشيخ جلال قطبى جبل واقع شده معروف است بكمى سياه ۹/ ده يك كل از مالكي از سابق وقف است بموجب مستندات قديم بر مسجد و بقره متبركه منوره حضرت قطب العارفين شيخ حاجى محمد قدس الله سره العزيز كه بمصارفات مايحتاج مسجد و تعميرات مسجد مع سقاى و روغن چراغ صرف شود.

۲ رشته ديگر يكي قبله بقره امام زاده مشهور به نه تنان واقع است آتش بطرف قطب كه قلعه قديم است طاحونه دارد و بر كه بند قبلى مدفن نه تنان واقع است با يكرشته قنوات كه از شرقى امام زاده نه تنان از قطبى جبال سياه رو بصبوى و قطبى

مى آيد بر روى اراضى و زراعت كارى با توابعات و نخيلة مزرعه جات كرديل موجب خط قديم سه ۳ مرتبه از امير آقا محمد خريد شده ده يك كل از مالكي بعدد چهل و هشت ۴۸ ريال مسكوك اراضيهاى بذرافكن حدود آنها تماماً از شرقى و قطبى درگاه مزرعه مى آيد بطرف شرقى قريه كرديل انتهاي اراضى مى آيد به تيدشت مشهور به دشت اعلا از چم كوكو كه رقم از رودخانه گرفته و جداول آن سارو جدائى كرده از قديم امراء سلاجقه وقف بقره متبركه و مسجد حضرت قطب العارفين شيخ حاجى امين الدين عبدالسلام قدس الله سره العزيز نموده اند تا آنچه

بعمل آید جهت مایحتاج مسجد و روغن چراغ و امام مسجد متبرکه بوده باشد.
و از مزرعه باغ بزرگ شش دانگ مالکی با توابعات و اراضی و زراعت کاری
کلهم موقوفه است الی ۴ یک که ملک است.

از مزرعه جات جهره ۳ رشته است ۲ رشته قنوات مشهور بعین آباد از طرف
آفتاب جاری است بطرف شمال قبلی قریه مزبوره واقع است و یکرشته قنوات
شرقی قلعه واقع است که از طریق جنگاه می آید هشت ۸ یک کل از مالکی آنچه
بعمل آید از زراعات و ثمر نخیلات هر ساله عایدات شود با توابعات از اراضیها
به ثمن معین مبین وجه مسکوک نوذ هفت تومان رایج از امیرمحمد خریده شده و
مابقی مزرعه جات با خود امیرمحمد و امراء العظام می باشد.

و از آباد و علی آباد ۴ دانگ می باشد یک دانگ وقف است بر مسجد متبرکه و
بقعه حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز و یک دانگ هم وقف است
بر مسجد و بقعه حضرت شیخ رکن الدین دانیال قدس الله سره العزیز.

از خیرآباد مشهور به مکویه ده یک کل از تمام مزرعه با اراضی و صحاری و
رقم آب از رودخانه گرفته است ابتدای اراضی از باغ ناری تا برسد بدم پوزه قریب
و قطبی مدفون امامزاده مشهور به حاجی صالح و زیر جبال سیاه قطبی جبال
مدفون اولیا مشهور به شاه ابراهیم و هفت تنان و شرقی و سهیلی بکنار رودخانه تا
طریقی که می رود به آب باد انتقالی است در مزرعه مشهور به لاغر موجب سندات
قدیم نصفه آن موقوف است بر بقعه حضرت شیخ رکن الدین دانیال قدس الله سره
العزیز و یک ثلث آن هم موجب تواریخ قبالة جات قدیم ملک خاصه حضرت شیخ
مجدالدین اسماعیل قدس الله سره می باشد و مابقی ملک میر ابو جعفر است.

و ۲ مزرعه دیگر که شرقی رودخانه شور است زیر جبال بزرگ قطبی جبال واقع
است ۲ رشته قنوات است مشهور است بتل سوز و یکی مشهور به تخته هشت
یک کل از ۲ مزرعه از مالکی مع توابعات اراضی و صحاری تا برسد به رودخانه
شور شرقی می رسد بطویه مهرابه خرید از عمدة الموالی ملا یوسف ملا اسدالله و

ملاحسین در مبلغ بیست نه تومان.

از مزرعه جنگویه ۲ رشته قنوات است با طویه مع اراضی و صحاری و زراعت کاری شتوی و صیفی سه ۳ صحرا و شش حصه است یک حصه آن از سابق امراء العظام میر تاج الدین و میر ابوجعفر وقف مسجد و بقعه متبرکه شیخ الاسلام و المسلمین قطب العارفین حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز نموده اند که آنچه از مزروعات بعمل آید بمصارف و ترویج و رونق و مایحتاج مسجد و امام مسجد برقرار بوده باشد و پنج سهم دیگر غیر موقوفی است از پنج سهم ۲ سهم ابتیاعی شیخ زین الدین است که از مرحومان وراثت میر تاج الدین و میر ابوجعفر ابتیاع نموده است و ۲ سهم آن ملک خود او است.

و یک حصه دیگر ملک مزارعان چاشمی مزارع حیدر و مزارع حسین است با اراضی و صحاری زراعت کاری و ۲ رشته قنوات که از جمع جنگویه است یک رشته از طرف قطبی رو بقبله دارد و یک رشته شرقی درازی رود خشک رو به شمال دارد می آید قبلی نرلاس آب شور و شمالی آب انبار شیرین داخل برکه ... پیوسته است ... ۲۲ تنگ گرفته اند و دهن آن شرقی و صبوی جبال بزرگ است و جداول آن تماما از داخل تنگ قبلی و درازی جبل قرمز واقع شده است رو بطرف شمال جاری است با ارضی و صحاری جنگویه تا برسد به آب انبار میر ابوجعفری مع دو طاحونه که در پشت تنگ واقع است مشهور است به طاحونتین شیخی و یک طاحونه زیر جداول جنگویه واقع است قبلی جداول وقف است بر بقاع و مسجد متبرکه که شیخ حاجی امین الدین عبدالسلام قدس الله سره.

و از مزرعه جات کهنویه ۲ رشته قنوات است یکرشته مشهور است بنعلویه و یک رشته مشهور به کهنویه واقع شرقی قلعه خندقی مشهور به قلعه بوقند قنوات بسیار دارد جاری می شود درازی رودخانه مشهور به کوردان درگاه آن می رود پهلوی قلعه قدیم شرقی قلعه بروی اراضی جاری است جداول ساروجی دارد حدود آن از سنگ حصاری رو به قبله تا برسد به نرلاس قطبی دلوار که سهیل آب از طرف

دول می آید تا برسد به کمرزرد شمالتا و غربی آن بحدود گزدان و براه که می رود به دم چرم و رشته قنوات مشهوره به نعلویه قنوات بسیار دارد شرقی و صبوی قلعه بوقند واقع است سرگاه آن می رود به رود خشک که آب از طرف ۲ مهرویه و تنگ بند می آید و درگاه آن از روی تل رو بطرف قبله جاری است بطرف دم پوزه بروی اراضی و صحاری از رشته نعلویه هشت یک کل از مالکی.

و از کهنویه ۴ یک کل مالکی ابتیاعی مرحوم شیخ زین الدین است که موجب خط قدیم از عمه زاد خود شیخ عبدالهادی شعبی خرید شده است با جمیع توابعات از اراضی و صحاری بتمامه و کماله.

از مزرعه جات مشهوره به خفرویه و ۲ [دو] مهرویه از طرف شمالی برکه بند اراضی دارد، تماما قبلی رودخانه خشک که از تنگ بند و می آید تا برسد بزمین سد روان و زمین خرگده سامان اراضیها زیر جداول شور که آب آن از داخل تنگ چاشم گرفته اند و زراعت کاری مزارعان چاشمی است تا قریب بقلعه بوقند و از طاحونتین مشهوره بککوه قبلی رودخانه شور زیر جبال قطبی جبل واقع است موقوف است به مسجد و بقعه مبارکه منوره حضرت قطب العارفین شمس الملة و الدین شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله تعالی سرّه العزیز.

از اراضی و صحاری مشهور به پشت بند که از قدیم ملک امراء العظام امیر محمد شریف و میر تاج الدین و میر ابو جعفر می باشد بموجب مستندات قدیم ابا اجداد بوده است از اراضی و صحاری بتمامه و از عایدات مزاروعات آنچه هر ساله بعمل آید مجموعاً بشش سهم منقسم می شود ۲ سهم نیم آن از سابق وقف نموده اند بر مسجد و بقعه منوره متبرکه حضرت شیخنا و مولانا و قدوة المحققین قطب العارفین شمس الملة و الدین شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله تعالی سرّه العزیز تا بمصارفات مسجد و امام مسجد برقرار باشد و یکسهم دیگر از جمله شش سهم نذر منجز مبرور از سابق نموده اند به عمه زادگان خود شیخ نظام الدین و شیخ زین الدین ابناء المرحوم شیخ محمود ابونجمی و یک سهم دیگر هم وقف است بر

بقاع و مسجد حضرت قطب العارفين شيخ حاجي امين الدين عبدالسلام قدس الله سره العزيز و ۲ سهم ديگر با خود امراء العظام است حدود اراضي و صحاري بدین منوال است از قبلي سد که ساروچی نموده اند از شرق و غربي تا برسد به گاله چرخ آب از قبلتاً از گاله مشهور به چرخ آب تا بحدود آب انبار که قريب راه و قبلي دم پوزه واقع است مشهور است به برکه فاطمه و شمالتا از چرخ آب می رسد بحدود تيدشت و قلات و سهيلي از چرخ آب می رسد به خانه گوري بطرف صبوی به جبل بزرگ و برکه دراز و طريقي که می رود به آخره و از قبلي رود خشک که از طرف شرقي می آید تا برسد به برکه مشهور بسنگ حصاری و از برکه بطرف صبوی تا قريب بکوه و شمالي برکه تا قلات جبال بزرگ بتمامه.

از مزرعه هفتوان ثلث کل مالکی مرحوم مغفور جناب شيخ عبدالهادی شعبی است وقف نموده است بر بقعه متبرکه حضرت قطب العارفين شيخ حاجي محمد ابونجم قدس الله تعالی سرّه العزيز که بجهت ترویج مایحتاج مسجد و امام مسجد برقرار باشد و امام مسجد که قوای مسجد می باشد رسیدگی و جمع آوری نموده باشد بمصارفات از هر نوع ترویج و رونق دهد که باعث اجر عظیم است.

از مزرعه مشهور به هنگنویه شرقي مزرعه هفتوان واقع است نصف کل مالکی وقف است بر بقاع منوره حضرت قطب العارفين حضرت شيخ حاجي محمد قدس الله سرّه العزيز در بلده خنج و از اطوای عامره و غامره از اراضي و صحاري چاه طوس ۲ اطوای دایر است و با اراضي و صحاري متعلقه مشهوره به مزرعه کهنویه در چاه طوس ۲ اطوای دایر است و با اراضي و صحاري خریدی از بی بی ولی بنت مرحوم شيخ قطب الدین گدو ملکي اشرف الحاج محمد شفيع ابن المرحوم شيخ سعد الدین مسعود ابونجمی می باشد حدود قبلتاً می رسد به رودخانه شور جنوباً می رسد به گذار ریگی به رودخانه شور تا سامان اراضي آشنا و صبوی می رسد بهرات مولی شمالتاً می رسد به اراضي کهنویه در چاه طوس.

مخفی مباد هر کس در اراضیهای مزبوره از توابعات مزرعه کهنویه و اطواء

مذکوره نخیلات و اشجارات غرس بنمائید بحساب غارس و مالک بقرار ده یک حق مالک باشد و زراعات بخشی هم ده یک بدین منوال است موجب خط قدیم قرارداد نموده‌اند.

از بلده طویه داراولیای خنج اطواهای قبلی بلده اولاً ۲ طویه ضدّ همدیگر واقع است یکی مشهور است به میرجلالی و ثانی مشهور است به شیخ عبدالعزیزی ولد شیخ محمدعزیز.

و ۲ اطواء دیگر قبلی طویه شیخ عبدالعزیزی واقع است یکی مشهور است بحسام‌الدینی و یکی مشهور به سمنکی انتقالی است شیخ حسام‌الدین و شیخ محمد زمان ابونجمی است طویه میرجلالی ابتیاعی شیخ محمود زیناء و شیخ جعفر شیخ زین‌الدین است از وراثت میرجلال میرحسین بیع نموده‌اند در ثمن معین نه ریال مسکوک و ده من خرما و ۳ من جو حدود میرجلالی قبلتاً تا می‌رسد به بندهای شیخ عبدالعزیز و شرقی و صبوی آن می‌رسد بشاهراه که می‌رود بطرف هفتوان و چاه طوس قطباً می‌رسد به برکه ما جلال و بندهایی که مشهور به کاکا جمال‌الدین است.

و طویه مشهور به شرقی و شمالتاً می‌رسد بحدود طویه خواجه حاجی و بطرف برکه دراز حدود طویه شیخ عبدالعزیزی قبلتاً می‌رسد بحدود طویه شیخ حسام‌الدین شمالتاً می‌رسد بشاه راه که می‌رود به هفتوان قطبی می‌رسد بحدود طویه خواجه حاجی و برکه دراز و آب انبار کوچک کرده شرقی می‌رسد بحدود میرجلالی متصل است حدود طویه سمنکی قبلتاً می‌رسد بطویه مشهور بشه‌مردی.

اطواء مشهور به ملاصغرا ملای قلم، ۲ طویه است شمالتاً راه که می‌رود هفتوان واقع است و ۲ طویه دیگر شرقی راه واقع است خرید از ملاصغرای صحابی و میرحسین و رقم آب آن از سهل ریز گرفته همه جا شرقی راه سر رقم بندهای درستی جاری است اطواء مزبوره ملکی شیخ نظام ابونجمی است و شرقی می‌رسد بحدود بندهای محمد کمال فخرالدین مشهور به سه‌روردی قطبی متصل است

بطویه شیخ عبدالعزیزی شمالتا می رسد بشاه راه که می رود هفتوان غربی می رسد
بطرف بندهای قدیم توابع ملاحسن حاجی مشهور به قلم.

اطواء مشهور به بندهای سهروردی پنج طویه است. یک طویه ۲ جم گاله آن
رو بقبله شرقی و سهیلی طویه های مزبور واقع است خرید از کمال فخرالدین
سهروردی در هفده ریال مسکوک و یک قطعه خرما و هشت من جو با اراضی
متعلقه تمام ملک حاجی شیخ محمد ابن الحاج شیخ عبدالله ابونجمی است.

ایضاً طویه جات مشهور به اشکنو ۲ طویه است خالصاً موقوفی بقعه متبرکه و
مسجد حضرت قطب العارفین شیخ محمد ابونجم قدس الله سره العزیز می باشد.
آنچه در توابعات اراضیهای اطواء مزبور غرس نخیلات و اشجارات بنمایند موجب
خط قدیم از قرار دوازده یک و اشجارات ۸ یک.

اطواء قطبی جبل سیاه مشهور بشاهین دان واقع است مشهور است بطوره دونه
۲ طویه است یکی دایر و یکی مخروطیه است خرید شیخ محمود و شیخ جعفر
شیخ زین الدین است اتباع از حسین ولد محمد محمود مشهور بطایفه نیکبختی در
ثمن معین شده ریال مسکوک رایج اطواء مزبور با توابعات و اراضی و صحاری
زراعت کاری بخشی به چهار سهم منقسم است یکسهم آن در حیات خود شیخ
جعفر فروخته است به قاید محمد جمال و قاید جعفر مشهور بطایفه قاید و ۳ سهم
دیگر باقی است و ملکی است از جمله سهم ثلاثه ۲ سهم آن وقف نمودند بر بقعه

و مسجد متبرکه شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز و یکسهم دیگر ملک
خود شیخ محمود است و شیخ جعفر است حدود اراضی و صحاری زراعت کاری
توابعات اطوای مزبوره قطبناً از راهی که می رود بطوره دانیّه تا برسد بگاله مشهور
به بکی /؟/ قبلتاً می رسد بجبل سیاه مشهور ... بزرگ مشهور به شاهین دان شرقی
و صبوی می رسد بسامان حدود زمین حضرات موالیان خلوتی که در میان حدود
زمین سامان گذاشته اند و سیل آب خیز آن قبلی از مال دروای شاهین دان رقم آن
جاری می شود بروی اراضی توابعات اطواء مزبوره و از طرف قطبی رقم سیل آب

آن از تل ریگی و سر ریز آب از طرف طویّه فاریابه رو بقبله تا برسد به پشته و دروا جاری است بطرف طوره دونیه مع ۲ برکه در اراضی اطوای مزبوره چه موقوفی و چه ملکی نخیل غرس نمایند از قرار دوازده یک و اشجارات به ۸ یک و زراعت بخش ده یک موجب خط قدیم که قرارداد نموده اند.

از قریه دهنو فاریاب تاج آباد ده یک کل مالکی مع توابعات و اراضی مجموعاً میر ابو جعفر وقف نموده است بر بقاع و مسجد متبرکه حضرت قطب العارفین شیخ حاجی محمد ابونجم که آنچه از مزروعات بعمل آید و عایدات شود بمصارفات مایحتاج مسجد و امام مسجد و سقایه و روغن چراغ برقرار و بردوام باشد.

و ایضاً اطوای ثلاثه در دهنو ۲ طویه قبلی قریه واقع است ضدّ همدیگر است با اراضی و توابع و یک طویه دیگر قطبی تل واقع است اراضی بسیار دارد ۲ جم است خرید شیخ عبدالعزیز ابونجمی است طویه جات خیری مع اراضی و صحاری بتمامه نصفه وقف است و نصف ملکی شیخ ابوعلی ابونجمی حدود اراضی از طریق دهنو تا برسد به پوزه مع چرخ آب و از دم پوزه تا برسد بدروازه و از قطبی راه می رود بسده تا برسد بزمین سه ۳ قلاّه و پوزه تل قرمز سامان بیخویه.

ایضاً مزرعه مشهوره به تنگ نارک ۴ دانگ است ۲ دانگ وقف است بر بقعه متبرکه حضرت شیخ حاجی محمد ابونجم و یکدانگ موقوف است که بر مسجد و بقعه کاکا فخرالدین احمد قدس الله سرّه و نیم دانگ خرید زین الدین است و نیم دانگ دیگر هم باروئسای بیفرد است از این قرار موجب خط قدیم منقسم می شود.

و از اراضی مشهور بچاه راست ملکی شیخ ابوعلی و شیخ نظام الدین ابونجمی است ابتیاع از ملا محمد باقر و ملا محمد علی خلوتی در ثمن معین مبین معلوم القدر یکصد نود و پنج ریال مسکوک و مقدار هفت من برنج سفید خرید شده است حدود اراضی مزبور اولاً از سامان به راه یکی از دست راست می رود بطرف قبلی ... ۲۳ به جبل سیاه با حدود زمین مشهور به ... ۲۴ راه می رود به چهل

زرعی حدود صحاری است ثلث کل اراضی مزبور موقوفی است و ۲ حصه دیگر ملکی می باشد و از این قرار منقسم می شود آنچه از زراعات کاری بعمل آمد هر کس بحساب معین ذکر شده است رفتار نمایند.

و از صحاری و اراضی مشهور به برکه ماکان مرحوم سعید شهید شیخ مهدی عبدالسلامی خرید نمود و از قدیم متصرف بوده است و در حیات خودش وقف نموده است که آنچه از عشر زراعت کاری هر ساله عایدات شود بمصارفات مایحتاج مسجد صرف نمایند حدود زمین آفتاب آب انبار کوچک مشهور به حسین قاید تا برسد به برکه دراز مشهور است بماکان و از قبلی بآن طریق که می رود سامان تیدشت دریائی و قطباً تا سامان راهی که در میان صحاری واقع است.

بدین حدود است از اراضی و صحاری زراعت کاری طویه مردویه و حفره مشهوره به مردویه است شرقی بقعه متبرکه پیرمرد خراسانی قدس الله سره العزیز واقع است حدود زمین از شرقی که می رود بدهنو تا برسد به برکه کوچک مخروطه که در اراضی واقع است و از شرقی می رود به قریب توخها و از توخها تا برسد به تیدشت دریائی و قبلی از شاه راهی که می رود به فیشور و بیگرد مجموعاً ملکی آقا میر محمد میر مالک است و در حیات خود مرحوم آقا میر محمد ۳ حصه وقف نموده است بر بقعه متبرکه حضرت قطب العارفین شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره العزیز و یک حصه وقف نموده است بر بقعه و مسجد شاه فخرالدین احمد قدس الله سره العزیز بدین حساب منقسم است آنچه هر ساله زراعت کاری بنمایند و آنچه از زراعت عاید شود از قرار دوازده یک حق موقوفی است از طریق پیاده راهی است که بکوه قلاتو عبور می نماید به قریه سده اراضی شمالی راه و غربی ۲ حصه خرید شیخ محمد زمان شیخ محمود ابونجمی است حدود اراضی بدین منوال است که عبور از خنج بسده می نماید شمالاً تا برسد به تل چاشمی و تنگ آشناگاهی تا برسد بحفره شیخ و ۲ حصه دیگر که باقی است هم از قدیم حضرات چاشمی مزارع حیدر و مزارع حاجی وقف نمود بر بقعه متبرکه حضرت

شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز بجهت روغن چراغ و فراش مسجد تا واضح بوده باشد.

مزرعه جات در کاریان مشهور به جلال آباد داخل کوه سهیلی و شرقی قریه کاریان است موقوف بر بقعه منوره حضرت قطب العارفین شیخ حاجی محمد قدس الله سره.

اطواء بزرگ و کوچک در قریه هرم از نجم الدین و کریم آباد ۸ یک کل مالکی کریم آباد وقف است بر بقاع و مسجد حضرت حاجی امین الدین عبدالسلام و نجم الدین وقف است بر بقاع حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز اطواء مشهور به شیخی بزرگ و کوچک بزرگ وقف است بر بقعه و مسجد حضرت شیخ حاجی امین الدین عبدالسلام و کوچک وقف است بر بقاع و مسجد حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره مزرعه مشهور بسرکاه ۴ یک کل مالکی وقف است بر بقعه و مسجد حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره مزرعه مشهور به جرجت واقعه در قبلی جبل بزرگ قریب داخل دروا شرقی بی بی غار درگاه آن رو قبله می رود از پوزه جاری است با اراضیهای قبلی پوزه یک حصه وقف است بر بقعه شاه فخرالدین احمد قدس الله و سرگاه. موجب خط قدیم خواجهان ده فیش وقف نموده اند از بلده خنج ۲ فضا و خانه واقع است شمالاً بقعه حاجی مبارز قدس الله سره و طویه غربی خانه و باغچه با نخیلات و درخت طرفاً مشهور است به گز حدود و توابع و اراضیها شمالاً می رسد بمسجد و آب انبار دراز خانه شیخ و غربی بندهای انگوری و قبلی بحفره چرمی و شرقی به برکه صیقل گران و رقم سیل آب از قبلی تل دروازه داخل می شود حدش می رسد به آب انبار دراز و رقم سمنکان جاری است که از سرد آب تنور و غیره گرفته است.

و طویه شمس آباد واقعه در قبلی بلده خنج ۲ سهم آن وقف است و یکسهم آن اباء اجدادی ملک شیخ زین الدین است که دایر نموده است و نخیلات و اشجارات غرس کرده و باز هم در حیات خود نخیلات و درخت گز با حصه طویه وقف

نموده است بر بقاع و مسجد حضرت شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره که خالصاً موقوفی است حدود آن طویه قطبی می‌رسد به مقبره و شرقی می‌رسد بخندق قلعه خلوت و برکه و قبلی می‌رسد بطویه پروسست ملا فتح الله و غربی و شمالی می‌رسد تا سامان طویه ملا مؤمن صحابی. اراضی صحاری قطبی رود خشک که از قطب می‌آید مشهور است به اناکو تا برسد بتل سنگری و قبلتاً به برکه حاجی و شرقی می‌رسد به کور نر و آب انبار دراز با اراضی قطبی و شرقی کاروان سرا برسد به تنب کلان و اطوای شمال بقرعه متبرکه حضرت شیخ حاجی امین الدین عبدالسلام قبلی راه که می‌رود یکی ۲ جم است وقف بقرعه حضرت شیخ ضیاء الدین منصور است قدس الله سره.

طویه جات خمسہ ۲ طویه واقع است قبلی رود خشک یک طویه قطبی قلعه کلوکی و ۲ طویه شمالی و غربی قلعه واقع است با توابعات و اراضی و رقم سیل آب از رودخانه مشهور است به خور گرفته است ۲ طویه دیگر قطبی رودخانه پاچه قلاتو واقع است یک مشهور به کلوری و یکی مشهور به میر حسینی بتمامه ملک امیر حسین و میر ابوجعفر است از عوض حقوق الارث نذر نموده‌اند به عمه زادگان خود شیخ زین الدین و شیخ نظام الدین ابونجمی.

از اطوای لوزویه ۴ یک کل موقوف است بر بقرعه و مسجد حضرت شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره و زمین صحاری زراعت کاری از گردنه مزارکره تا برسد بصحاری قبلی که می‌رود بطریق جبل سیاه و قطبی می‌رسد به آب انبار دم تنگ مشهوره به زاهد و آثار خانه گوری تا برسد به پوزه ترک و قطبی آب انبار شیخ اسحاق تا برسد اراضی مشهور بدوزخی و درنده کلهم از طریق لوزویه تا برسد به لرد آب تنور کلهم ملک امیر محمد است و عایدات آن از قرار ده یک وقف است بر بقرعه و مسجد حضرت قطب العارفین شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز. طویه جات سته بکلو و ککو و کافور و آب خوری و خدامی مشهور به خدام عبدالکریم بکی و یکی مشهور به خدام امینا اباء اجداداً ملکی شیخ محمد زمان

است که به ایشان منتقل شده و حدود طویه کافور شمالتا و غربی آن صد زرع رقم سیل آب آن از طرف قبله از رودخانه سرریز گرفته است و قبلتاً بطرف حضرت سید معلا تا برسد بطویه مخروبه بشرقی یکصد و شصت زرع بلند هر ساله زراعت کاری شتوی قطبی می‌رسد به تل ریگی و از تل ریگی می‌رسد بطویه مخروبه حدود طویتین خدام عبدالکریمی و خدام امینا غربی می‌رسد به سامان طویه کالویه پنجاه زرع شمال برکه کوچک مشهور بمیان بستان و قبلتاً سیل آن از رود خشک مشهور بکشه خار دان می‌آید بداخل بندهای و یک رقم سیل آب از شرقی رود خاردان شمالتا رقم طویه فاریابه می‌آید بداخل بند نخیلات و شرقی می‌رسد بسامان طویه فاریابه قریب برکه حدود موصوفه طویه بکلویه قبلتاً یکصد شصت زرع بلند غربی و شمالی تا شاه راه قطبی و صبوی یکصد پنجاه زرع بلند شرقی یکصد هشتاد زرع بلند حدود طویه ککو شرقی می‌رسد به برکه خواجه رجو و قطبی می‌رسد بطویه گوری شمالتا یکصد زرع قبلتاً برقم سیل آب که از تنور می‌آید و اطوای سته که ذکر شده ملکی است.

ایضاً طویه جات مشهور به ملا مؤمن و ملا محمد صاحبی صبوی و شرقی بقعه متبرکه حاجی علی مشهور به پیر برکه خرید شیخ زین الدین است در ثمن بیست هفت ریال حدود طویتین قبلی می‌رسد بآب انبار دراز و بندهای قدیم شمالتاً می‌رسد بسامان طویه نظر کمالی شرقی می‌رسد بقریب آب انبارهای صاحبی و حدود طویه کوچک قطبی می‌رسد بطویه کوچک مشهور بطویه حسینی.

اطواء چهل زرعی با توابعات و صحاری موجب خط علاحدہ قدیم وقف است و بایر بوده است و مرحوم شیخ زین الدین اطوهای مزبور معروف بشیخ احمدی و میشی و فخرالدینی در حیاة خود دایر نموده است و حقوق الخدمت ۴ یک کل واگذار نموده اند که حق شیخ زین الدین و اولادان باشد و در همه اوقات ناظر ۲۵ اطوهای مزبوره باشد و هر ساله باجاره قاید و حضرات اتراک نفر داده و آنچه آب و علف خوراکی صحاری اطوهای چهل زرعی عایدات شده هر ساله بمصارف

تصویر شماره ۳: صفحه آخر وقفنامه و سجل افراد محلی بر وقفنامه

مسجد رسانیده.

دکان حلوائی قطبی مسجد حضرت شیخ حاجی محمد واقع است شیخ زین الدین خانه آن با طویه آن دایر نموده است و سنگ آن خرید کرده است آورده است شش یک کل دکان حلوائی آنچه عایدات شود حق الخدمت شیخ زین الدین است و اولادش می باشد مابقی تماماً وقف است بر بقعه و مسجد حضرة شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره.

لهذا بعد از این طویه جاتی ملکی است آنچه از املاکات و اراضیها و صحاریها

از موقوفی و ملکی که در فوق این صحیفه ذکر شده است آنچه موقوفی می باشد بیان آن روشن است و آنچه ملکی و موروثی و ابتیاعی است به پنج سهم منقسم میشود ۲ سهم از جمله سهام و خمس و وقف نمودند جنابان سعادت مآبان سلالة المشایخان العظام شیخ زین الدین و شیخ محمد زمان ابناء المرحوم شیخ محمود زیناء ابونجمی الخنجی بر بقعه متبرکه حضرت شیخ الاسلام قطب العارفین شمس الملة و الدین شیخ حاجی محمد ابونجم قدس الله سره العزیز که آنچه از مزروعات و ثمرات از نخیلات هر ساله از مزرعه جات بعمل آید بمایحتاج مسجد و تعمیر بقعه متبرکه منوره شیخ الاسلام و المسلمین قطب العارفین شمس الملة و الدین ابو محامد حضرت شیخ حاجی محمد قدس الله سره العزیز صرف بنمایند تا برقرار و بر دوام باشد و ده یک کل موقوفی از مجموع اوقاف بتمامه حق الخدمة امام مسجد متبرکه باشد و یک شرط شرعی واقفان مذکور این است که تا مادام حیات خود واقفی تولیت موقوفات مزبوره با خود واقفان باشد بعد از آن که حیات شان معدوم بشود باولاد ذکور خودشان ماتعاقبوا و تناسلوا نسلاً بعد نسل و بطناً بعد بطن و عقباً بعد عقب برقرار باشد و یکسهم دیگر که از جمله سهام ثلاثه است ثلث کل یک سهم حق خادمان مسجد باشد و ۳ ثلث دیگر یک ثلث آن حق درویشان بوده باشد و ۲ ثلث دیگر از جمله یکسهم است در نظر و اختیار اولاد ذکور واقفان مذکور بوده که بهر عنوان اموال موقوفات جمع آوری بنمایند و بمصارف مایحتاج مسجد و تعمیر بقعه برسانند و دیوان مالیاتی از عاید کل مزرعه جات بدهند به ۲ سهم از جمله سهام بنات که داده شده وقف مؤبد و حبس مخلد نمودند باولاد ذکور خودشان شیخ محمود و شیخ جعفر و شیخ نظام الدین ابناء المرحوم شیخ زین الدین ابن المرحوم شیخ محمود شیخ ابوعلی ابونجمی خنجی ماتعاقبوا و تناسلوا نسلاً بعد نسل و بطناً بعد بطن و عقباً بعد عقب بلا مشارکت اناث شروط واقفان مذکور الاسم این است که احیاناً از تناسل سه ۳ اولاد یکی معدوم بشود به اختیار رشته ذکور اولاد باقی است بوده باشد مشروط بآنکه نفروشدند و نه بخشند و

عوض صدق ندهند و مرهون باشخاص متغلبه نمایند و زیاده از سه ۳ سنه باجاره ندهد والله یحق الحق و یبطل الباطل فمن تعرض فيها باطلها و تصرف فيها بغير شروط واقفها فقد باء بغضب من الله و مأواه جهنم * فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ*^{۲۶} و كان ذالك وقفاً صحيحاً شرعياً و حبساً مخلداً مؤبداً «الى ان يرث الله الارض و هو خير الوارثين»^{۲۷} تحريراً فى تاريخ فوق والله خير الشاهدين.

سجلات:

۱- قد وقع هذا الموقوفات و المبيعات و النذورات صحیحیة الصریحة الشرعیة على نهج المسطورات لدى العبد الاقل جعفر بن محمد سهروردی [مهر:] «گل باغ محمد علی جعفر سهروردی»

۲- شهده بما فيه عبدالکريم بن محمد سهروردی [مهر:] «... لقول رسول کریم»

۳- شهده بما فيه جعفر الموسوی [مهر:] «عبد جعفر الموسوی»

۴- شهده بذالك محمد ابن عماد دانیالی [مهر:] «این جهان روشن شد از نور محمد»

۵- شهده بما فيه عبدالرحمن بن محمد دانیالی [مهر:] «عبدالرحمن ابن محمد»

۶- شهده بذالك میر ابوالعظام ابن محمد سلجوقی [مهر:] «ابوالعظام ابن محمد»

۷- شهده بما فيه محمد کریم سهروردی [مهر:] «الراجی ابن محمد کریم»

۸- شهده بذالك تاج الدین بن میر ابوجعفر خنجی [مهر:] «هو الله محمد علی عبده

تاج الدین ابن ابوجعفر خنجی»

۹- شهده بما فيه میر مهربان [مهر:] «پیرو دین محمد مهربان»

۱۰- شهده بذالك عبدالله بن حسن خلوتی [مهر:] «یا ابا عبدالله»

۱۱- شهده بما فيه قاسم بن احمد قلمی [مهر:] «عبد قاسم»

۱۲- شهده بما فيه مصطفى ابن محمد دانیالی [مهر:] «مصطفى بن محمد»

۱۳- شهده بذالك عبدالرسول دانیالی [مهر:] «عبدالرسول»

- ۱۴- شهده بما فيه محمد ابن محمود ابونجمی خنجی [مهر:] «محمد ابن محمود»
- ۱۵- محمدجعفر بن سعید خنجی [مهر:] «عبدہ محمدجعفر»
- ۱۶- شهده بما فيه ملا عبدالغفور صاحب قلم [مهر:] «یا غفور ادرکنی»
- ۱۷- والی خان و شاه میرزا بیگ من طائفه نفر [مهر:] «پیرو آل محمد والی خان»
- ۱۸- شهده میر محمد رضی سلجوقی [مهر:] «عبدہ محمد رضی»
- ۱۹- شهده بذلک ابراهیم ابن علی بخشی [مهر:] «عبدہ الراجی ابراهیم»
- ۲۰- شهده بذالک ابراهیم محمد ابونجمی [مهر:] «ابراهیم ابونجمی»
- ۲۱- شهده بما فيه محمد تقی سلجوقی [مهر:] «محمدتقی»
- ۲۲- شهده بما فيه محمدطاهر بن علی گله‌داری [مهر:] «لایقرء»
- ۲۳- شهده بذالک عبدالله بن محمود خلوتی [مهر:] «عبدالله بن محمود خلوتی»
- ۲۴- شهده بما فيه علی اکبر بن فخرالدین شعبی [مهر:] «هو العلی الاکبر»
- ۲۵- شهده بما فيه یوسف درویشی [مهر:] «عبدہ یوسف»
- ۲۶- شهده بذالک لطفعلی ابونجمی [مهر:] «عبدہ لطفعلی»
- ۲۷- شهده بما فيه مؤمن بن محمد دانیالی [مهر:] «عبدہ مؤمن»
- ۲۸- شهده بما فيه رکنی ابن امینا [مهر:] «یا رکنی»
- ۲۹- شهده بما فيه ملا مؤمن صحابی [مهر:] «عبدہ مؤمن»
- ۳۰- شهده بذالک محمدتقی ابن محمد محمود کلونی فسا [مهر:] «محمدتقی»
- ۳۱- شهده بما فيه محمدتقی ابن ابوعلی ابونجمی [مهر:] «محمدتقی ابونجمی»
- ۳۲- شهده بذالک محمد ابن المرحوم حسن سهروردی [مهر:] «پیرو دین محمد ابوالحسن»
- ۳۳- شهده بذالک ملا محمد رضا صحابی [مهر:] «محمد رضا»
- ۳۴- صحیح باقر دانیالی [مهر:] «عبدہ باقر»
- ۳۵- شهده بما فيه ملا علیرضا صحابی [مهر:] «علیرضا»
- ۳۶- شهده بذالک باقر ملا حسین صحابی [مهر:] «... محمد باقر»

پی‌نوشت‌ها:

- ۱ - دانشیار گروه فنی کشاورزی، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران
- ۲ - کارشناس ارشد تاریخ- پژوهشکده تاریخ اسلام
- ۳ - فردوس المرشدیه، صص ۴۲۶-۴۲۷
- ۴ - خنج گذرگاه باستانی لارستان، ص ۴۵
- ۵ - خنج گذرگاه باستانی لارستان، ص ۶۱
- ۶ - تذکره ابونجمی، نسخه خطی، برگ‌های ۳۵۰-۳۵۳
- ۷ - لارستان کهن و فرهنگ لارستانی، صص ۱۷۶؛ تذکره هزارمزار، ص ۳۱۶
- ۸ - فردوس المرشدیه، ص ۴۲۶
- ۹ - سفرنامه ابن بطوطه، ج ۲، ص ۱۴۵
- ۱۰ - مجمع الانساب، ج ۲، ص ۲۱۸
- ۱۱ - فارسنامه ناصری، ج ۲، ص ۱۳۰۳
- ۱۲ - صورالاقالیم، ص ۴۴؛ آثار عجم، ج ۲، ص ۶۸۸
- ۱۳ - فارسنامه ناصری، ج ۲، ص ۱۳۰۳
- ۱۴ - مشاهیر نامی خنج، ص ۱۱۶
- ۱۵ - خنج گذرگاه باستانی لارستان، ص ۱۲
- ۱۶ - خنج دارالاولیای فارس، ص ۱۳۹
- ۱۷ - نزهت الاخبار، ص ۹۰؛ جغرافیای مفصل، ص ۲۳۱؛ جغرافیای ایران، ص ۲۳۱؛ خنج گذرگاه باستانی لارستان، ص ۱۱؛ خنج دارالاولیای فارس، ص ۱۴۸
- ۱۸ - ربیع الاول. زمان تولد پیامبر عظیم الشان ﷺ
- ۱۹ - اصل: وقع.
- ۲۰ - اصل: قواله‌جاة.
- ۲۱ - اصل: مذبوره.
- ۲۲ - این قسمت متن از بین رفته است.

- ۳۷- شهده بما فيه [مهر:] «خیرالله»
- ۳۸- صحیح است کمال سهروردی [مهر:] «کمال»
- ۳۹- محل الصاق [مهر:] «لایقرء»
- ۴۰- شهده بما فيه مصطفی خلوتی [مهر:] «لایقرء»
- ۴۱- شهده بما فيه حسینقلی سدهی ساکن خنج [مهر:] «عبدہ حسینقلی»
- ۴۲- شهده بما فيه علی مراد صاحبی [مهر:] «علی مراد»
- ۴۳- شهده بما فيه ابوالفتح دانیالی [مهر:] «ابوالفتح»
- ۴۴- صحیح است غلامحسین سلجوقی [مهر:] «عبدہ غلامحسین»
- ۴۵- شهده بذالک میر ابوالفتح ابن محمد سلجوقی [مهر:] «لایقرء»
- ۴۶- شهده بذالک علی سلجوقی [مهر:] «عبدہ علی سهروردی»
- [با کد تفصیلی ۱۰۱۴۷۸۸۴، شیخ زین الدین و شیخ محمد زمان، خنج- در سامانه جامع بانک اطلاعات موقوفات]

۲۳ - همان.

۲۴ - همان.

۲۵ - اصل: نادر.

۲۶ - سوره بقره، آیه ۱۸۱.

۲۷ - بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۳۵۳.

هفتم (استان هفتم - فارس)، حاجعلی

رزم آرا، تهران، ۱۳۳۰.

۸. مجمع الانساب، محمد بن علی بن

محمد شبانکاره ای، تصحیح: میر هاشم

محدث، امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۱.

۹. صورالاقالیم (هفت کشور)، بی‌نا،

تصحیح: دکتر منوچهر ستوده، بنیاد

فرهنگ ایرانی، تهران، ۱۳۵۳.

۱۰. آثار عجم، محمد نصیر بن جعفر

فرست الدوله شیرازی، مصحح: منصور

رستگار فسایی، امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۷.

۱۱. جغرافیای مفصل ایران (سیاسی)،

مسعود کیهان، تهران، ۱۳۱۱.

۱۲. فردوس المرشدیه فی اسرار الصمدیه،

محمود بن عثمان، به کوشش: ایرج

افشار، انتشارات انجمن آثار ملی،

تهران، ۱۳۵۸.

۱۳. خنج دارالاولیای فارس گنجینه

فرهنگ و تمدن لارستان، محمد نور

نوری، انتشارات حضرت عباس (ع)،

قم، ۱۳۸۴.

۱۴. خنج گذرگاه باستانی لارستان، محمد

باقر وثوقی، قم: نشر خرم، ۱۳۷۴.

منابع:

۱. رحلة ابن بطوطة، محمد بن عبدالله

ابن بطوطة، تصحیح: عبدالهادی تازی،

اکادیمیه المملکه المغربیه، ریاض،

۱۴۱۷.

۲. لارستان کهن و فرهنگ لارستانی،

احمد اقتداری، شرکت انتشارات جهان

معاصر، تهران، ۱۳۷۱.

۳. تذکره شیخ محمد ابونجم، نسخه خطی،

در تملک شیخ عبدالکریم ابونجمی.

۴. تذکره هزارمزار، جنید بن محمد جنید

شیرازی، محقق: عبدالوهاب نورانی

وصال، کتابخانه احمدی، تهران، ۱۳۶۴.

۵. فارسنامه ناصری، میرزا حسن حسینی

فسایی، تصحیح: دکتر رستگار، تهران،

امیرکبیر، ۱۳۸۲.

۶. زهت الاخبار: تاریخ و جغرافیای

فارس، میرزا جعفر خان حقایق نگار

خورموجی، تصحیح و تحقیق: سید

علی آل داود، کتابخانه و موزه و مرکز

اسناد مجلس شورای اسلامی، تهران،

۱۳۸۰.

۷. فرهنگ جغرافیایی ایران، جلد